

Böcker som sällskap

Många av de äldre lider av ensamhetskänslor som kan orsakas av funktionsnedsättning på olika områden. Och lätt uppstår det en ond cirkel: ensamheten i sin tur minskar funktionsförmågan och välmåendet. Enligt undersökningar kan läsning vara ett medel för att bryta den onda cirkeln och öka välfärden. Där har biblioteken en viktig roll också när det gäller användning av Celias tjänster.

I början av 2021 gjorde Celia en kort undersökning med Servicecentralen Helsingfors. Servicecentralen lånade ut 10 läsplattor för boende i två serviceenheter i Helsingfors med vilka boende kunde lyssna på Celias talböcker via appen Pratsam Reader. Mottagandet var tämligen positivt. De flesta som tog del ville fortsätta med tjänsten också efter undersökningen. Deltagare blev oväntat snabbt vana vid att hantera pekskärm, tex. att avsluta lyssnandet även om många av dem hade minnesstörningar. De behövde dock hjälp av personalen med att komma i gång och hitta nya böcker osv. Även personalens attityder var lovande. Enligt deras värderingar var tjänsten lätt att använda och kunde vara till nöje och nytta för många.

För några veckor sedan tog jag del i diskussionen *Seniorer i fokus!* som arrangerades av Svenska samarbetsgruppen för utvecklingsuppdrag (ÅKE). I diskussionen framkom det att biblioteken har kunnat framställa lyckade och folkrika träffar (bokprat, författarbesök mm.) på distans i den nuvarande epidemin. Detta betyder att åskådare har haft tillgång till internet antingen via smarttelefon eller dator och de är kunniga att ta del i tillfällen på distans bara intresset för användning har väckts. Också i projektet @geing Online visade resultaten att om de äldre bara har stöd med det digitala, är de både kunniga och nyfikna att lära sig nytt.

Med Celias tjänster har seniorer ofta begränsats till enbart lyssnande av CD-skivor. Om det nu skulle vara dags att ändra på riktningen vad skulle du hitta för lösningar? Från Celias sida tycks det finnas minst dessa möjligheter:

- Ta kontakt med vårdhem och dylika. Berätta personalen om Celias tjänster och det kostnadsfria digitala sättet med lyssnandet. Dela ut länken www.celia.fi/sv/tjanster-varnbranschen
- Hjälp ensamboende med att ansluta sig till tjänsten. Uppmuntra att prova, berätta var man kan få kamratstöd. Berätta också om möjligheten för bokklubbar.
- Inkludera Celias tjänster till en del av servicen Boken kommer. Med kundens tillstånd kan personalen låna böcker till kundens enhet.
- Infoga Celias tjänster till projekt som är på gång hos er.

Ge en chans åt dina kunder och hitta den bästa lösningen. Tveka inte, ta reda på. Vi finns här för dig!

Kontaktperson
Elina Kilpiö
elina.kilpio@celia.fi
Celia www.celia.fi/sv

Länkar

Forsman, A.K., Nordmyr, J., Laitila, S. och @geing Online projektets arbetsgrupp (2020). @geing Online: Digitala tjänster för meningsfulla sociala aktiviteter bland Botniaregionens äldre. Rekommendationer baserade på innovationsprojektets verksamhet och resultat. Åbo Akademi. Åbo 2020. <http://www.ageingonline.fi/wp-content/uploads/2020/12/Projektet-@geing-Online-Rekommendationer-FINAL-nov20.pdf>

Blusi Madeleine & Nilsson Ingeborg: @geing online: Digitala tjänster för meningsfulla sociala aktiviteter bland Botniaregionens äldre : Process- och resultatevaluering. Kommunförbundets rapport 2020:1. ISSN: 1653-2414; ISBN: 978-91-88425-16-4. Kommunförbundet FoU Västernorrland. Härnösand, Sverige 2020. <http://www.ageingonline.fi/wp-content/uploads/2020/12/Ageing-online-evaluering-slutrapport-2020.pdf>

Wernberg, M & Österlund, Å. Ensamhet på äldre dagar. En litteraturstudie. Examensarbete i omvårdnad 15 högskolepoäng. Fakulteten för Hälsa och samhälle, institutionen för vårdvetenskap. Malmö högskola. Malmö 2015. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1486473/FULLTEXT01.pdf>

Wikman M., Hjortman S., Britwin S: Ensamhet bland äldre - en unik upplevelse En systematisk litteraturstudie. Examensarbete för sjukskötar (YH)-examen Utbildningsprogrammet för Vårdarbete. Yrkeshögskola Novia. Vasa 2013. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/68697/Britwin_Stina-Lena.pdf?sequence=1&isAllowed=y

21.5.2021